

A SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

A szülői minta hatása a gyermek sportolási, valamint szabadidős tevékenységeire

Szrnka Vanessza

Tanító szak, levelező tagozat

Neveléstudományi Intézet, Szakdidaktikai Tanszék

Belső témavezető: Dr. Csajka Edina, PhD, egyetemi docens

Az alsó tagozatos korosztály az iskolán kívül a legtöbb idejét családjával tölti, és a család, mint elsődleges szociális színtér erős befolyással van a gyermek életére, azon belül pedig a kialakuló szokásaira. Így van ez a sportolással is. Kutatásomban kérdőíves vizsgálat segítségével mértem fel a szülők sportolási attitűdjét, és annak ráhatását alsó tagozatos gyermekük fizikai aktivitására. (n=80)

A szülők demográfiai jellemzőinek kiértékelése után a sportolási szokásaikat vizsgáltam. Gyerekként 66,3% sportolt aktívan. A nem sportolóknál a fő indok, hogy nem volt rá lehetőségük vagy egyáltalán nem is szerettek mozogni. Ennek ellenére több mint háromnegyedük, 77,5%-a pozitív attitűdöt épített ki a sport iránt gyermekkori élményeik alapján, mert szerettek barátaikkal együtt mozogni, egy csapathoz tartozni. Mindössze 55% gondolja, hogy a bennük élő sportattitűd hatással van a gyermekeik aktivitására. Jelenleg csak 51,3%-a sportol aktívan, tehát egy visszaeső tendencia mutatkozik a gyermekkorukhoz képest. A vizsgált minta 48,8%-a egyszer sem végez testmozgást. Az aktív sportolók jelentős része heti rendszerességgel, minimum heti 1-2 alkalommal fizikailag aktív.

A gyermekek közül 80% aktívan sportol. Szignifikáns különbség mutatkozik ($p=0,03$), miszerint azon gyermekek, akiknek szülei pozitív attitűdöt alakítottak ki életük során a sporttevékenységekkel, ők nagyobb arányban végeznek testmozgást (84,4%), mint azok, akik negatív (10,9%) vagy épp semleges (4,7%) viszonyban vannak a fizikai aktivitással. A tanulók által legkedveltebb sportágak a labdarúgás, az úszás és a tánc. Az alsósok 40%-a legalább hetente 1-2 alkalommal, míg 27,5% egy héten 3-4-szer is hódol kedvenc sportágának, amely tevékenységeket több mint felük sportegyesületben vagy sportklubban végez. A minta fele igazolt sportegyesületi tag, ezen belül a legtöbben labdarúgásban, táncban és kosárlabdában. Azon gyermekek, akiknek szülei is sportolnak, szignifikánsan több alkalommal ($p=0,03$) végeznek fizikai aktivitásra irányuló tevékenységeket, mint azok, akiknek szülője nem sportol. Érdekes, hogy akad olyan sportoló szülők gyermeke, aki testmozgást soha nem végez.

A szabadidősport felmérése alapján a családok 91,3%-a rendszeresen mozog együtt a természetben. A falusi családok többet tartózkodnak a szabadban, mint a városiak. A favorit szabadidős tevékenység a biciklizés, ezt követi a túrázás és a kültéri futball. Ezeket 42,5% legalább hetente 1-2 alkalommal végzi. A szülők 73,8%-a teljes mértékben fontosnak tartja a szabadtéri mozgást gyermeke számára.

A járvány időszakában a családok 53,8%-a tartózkodott többet a természetben, mint azelőtt, de mindössze 17,5% tölt azóta több időt a szabadban. A családok a friss és jó levegő miatt szeretnek a természetben mozogni, továbbá azért mert feltöltődnek közben és erősödik ők illetve gyermekeik immunrendszere is.